

Kázání Marka Vanči z 3. dubna 2015 v Krucemburku

Kázání Marka Vanči z 3. dubna 2015 v Krucemburku

I. čtení: Mk 15, 20b-39

II. čtení: Ex 12,21-36

Milé sestry a milí bratři,

když v izraelských rodinách slavili svátky pascha, ptaly se děti svého otce – co pro nás znamená tento svátek, co pro vás znamená velikonoční noc, proč svátek slavíme, proč zabíjíme, pečeme a jíme beránka? A odpověď zněla – toto je oběť velikonočního beránka, která nám připomíná, jak nás Hospodin zachránil, jak přeskočil naše domy v Egyptě, jak rozbil egyptské sevření, jak nás vysvobodil z otroctví.

Po mnoha marných pokusech a po mnoha ranách, které Hospodin poslal na Egypt, nastává rozhodující chvíle. Až doposud to bylo tak, že Hospodin poslal Mojžíše před faraóna s žádostí, aby propustil Izraelce, ale s faraónem dlouho nebyla řeč: „Hospodina neznám a váš lid nepropustím“. A to ani tehdy, když egyptskou zemi stíhala jedna rána za druhou, ani to s faraónem nepohnulo. Opakovaně přicházel Mojžíš před faraóna, aby žádal propuštění lidu a opakovaně byl odmítán. A tak přichází ohlášení poslední pohromy – pobití všeho prvorozeného.

A Mojžíš slyší Boží slovo, že Hospodin projde o půlnoci egyptskou zemí, aby rozbil sevření. Egypt nebyl jen nepřátelským národem, bylo to místo smrtícího sevření, otrocký svěrák držel pevně a sebejistě izraelský lid. Situace byla po lidsku pro Izrael beznadějná. Neměli šanci se sami vymanit ze smrtícího stisku Egypta. Trpěli nejen hmotně, těžkou prací, robotou, ale také duchovně. A teď je jim zaslíbena záchrana, vysvobození ze smrti, šance ke svobodě.

A aby oni sami unikli zhoubě, mají si označit své domy krví obětního beránka; takto označené domy Hospodin přeskočí a nedovolí andělu zhoubcí, aby vešel do jejich domů a pobíjel. Tak je slavnost pascha vlastně slavností přeskočených, těch, které minula zhouba prvorozených. Hospodin zaútočí na egyptské prvorozené, na egyptskou budoucnost a na, svým způsobem, egyptskou elitu. Hospodin zaútočí na dědice i pokračovatele rodu, tradic a náboženství. Prvorození jsou i představitelé božstev, proto také zemře i faraónův syn, jako představitel vládnoucího božstva.

„A když nastala půlnoc, pobil Hospodin v egyptské zemi všechno prvorozené, od prvorozeného syna faraónova, který seděl na jeho trůnu, až po prvorozeného syna zajatce v žalářní kobce, i všechno prvorozené z dobytka“.

Situace se po Božím zásahu mění. Teď křičí hrůzou celý Egypt, čas křiku porobeného Božího lidu skončil. A ještě té noci dostávají Mojžíš a Áron povolení k odchodu. Jděte a služte si Hospodinu, jak chcete, říká faraón. Ukazuje se, kdo je opravdový Bůh, faraón sice 9x řekl ne, ale teď se ukázalo, čí slovo platí. Hospodin splnil svůj slib, a faraón teď musí uznat prvorozenost Izraele a požehnanost jeho cesty, která právě začíná. V něm, v Božím lidu vyvedeném slavně Boží vztaženou rukou, je dána cesta nejen pro Izrael, ale pro všechny národy, které s ní přijdou do styku a po ní půjdou. A lid vyráží na novou cestu s těstem v díži, na cestu, na kterou mu zadělal Bůh sám svým zásahem. „Když Hospodin udeřil na Egypt, naše domy osvobodil“.

Toto má slyšet každý izraelský syn z úst svého otce, aby si zapamatoval, že to byl Hospodin Bůh, kdo slavně zasáhl ve prospěch lidu a rozrazil, rozlomil svěrák otroctví a útisku. Na památku tohoto vyjití slavíme tento hod. Zabíjíme beránka, připravujeme hostinu, pečeme nekvašené chleby, pijeme víno na znamení Hospodinova vítězství. Nevíme přesně, co se tehdy v Egyptě dělo. Seděli jsme doma zavření. Bylo to o nás bez nás. To Hospodin bojoval za nás. My jsme na tom žádnou zásluhu neměli. Víme jen, že nás ta rána přeskočila a my jsme se mohli sebrat a jít A u stolu beránka bez vady jsme ujišťováni, že toto vysvobození platí nejen pro naše otce, ale i pro nás a pro ty, co přijdou po nás.

Možná se, bratři a sestry, ptáte, proč si máme připomínat zrovna dnes starou izraelskou slavnost, copak jsme Židé? Přece nezabíjíme beránka a nechystáme se připomínat si vyjití z Egypta.

Jenže se nás tato událost týká. Díky Ježíšovi. On přece v předvečer své smrti také slavil hod beránka a připomínal si slavné vyvedení Izraele z Egypta. A co je pro nás rozhodující, on vlastně svou obětí dokonal to, co tehdy začalo v Egyptě. Vždyť On byl obětován jako prvorozený Boží Syn.

To on se nám stal pravým velikonočním beránkem, obětovaným za naše hříchy.

Abychom tomu rozuměli, nesmíme zůstat v pozici nezaujatého pozorovatele. Proč slavíme Velikonoce, čím jsme zasaženi, co nás to potkalo? Nestranný pozorovatel nebude rozumět tomu, že se Bůh s námi setkává v naší nouzi, v naší zotročenosti hříchem a smrtí. Nestranný pozorovatel nepřijme, že i my jsme byli vyvedeni Kristovou obětí do nového rozměru života. Že to byla právě Kristova oběť, která rozevřela svěrák hříchu a smrti, který nás těžce svíral. Egypt a jeho říše jsou obrazem pro smrt a hřích. I nás tyto skutečnosti svíraly a dusily a sami od sebe bychom si nepomohli. A tak máme dvojí možnost – buď toužíme uslyšet a znovu slavit, že spása je blízko, že s ní Bůh přichází anebo to slyšet nechceme a pak nám zůstává perspektiva života v poddanství faraóna, pak náš život končí smrtí a po ní už nic není. Žádné vyřešení života, žádná odplata, žádné rozlišení mezi dobrým a zlým. Jen tma a zapomnění a nicota.

Jinak to budeme chápat, jestliže pochopíme, že „naše domy“, „naše životy“ Ježíš vysvobodil. Pak nám oběť pravého velikonočního Beránka, Ježíše Krista bude navždy připomínat, že Bůh nás bere na milost, odpouští nám a dává nám možnost nového způsobu života. Když Bůh v Ježíši Kristu umíral na kříži, bylo to i kvůli mně. Toto Hospodinovo vítězství nad hříchem a smrtí je nabízeno každému, každý se ho může chopit, každý mu může uvěřit, nikdo není z Boží spásy vyloučen. A kdo uvěří, kdo přijme Boží dílo, ten je spasen a má podíl na věčném životě v Boží blízkosti. Na tom nic nezmění ani jeho smrt, ani jeho nemoci, bolesti a utrpení. Ty zlé skutečnosti jsou tu jenom do času. Mocnosti zla nebudou mít poslední slovo. Poslední slovo má Bůh, nad námi osobně i nad tímto světem.

A když se bude někdo ptát, jak se nám daří Ježíšovi věřit, jak se nám vede v následování, můžeme povědět spolu se starými Izraelci. Víš, moc jsme tomu tenkrát už nevěřili. Otroctví a každodenní lopota nás tak zdeptala, že jsme už často ani neměli sílu věřit. Ale pak začal Hospodin pracovat a lámal jednu obruč otroctví za druhou. A pak přišel Mojžíš se zprávou: „ přišel čas, dnes v noci vytratí se každý z nás“ – a my jsme tomu uvěřili. Uvěřili jsme, že nám mává svobodná zem.

Ani my přesně nevíme, co se odehrávalo tehdy na Golgotě. Kdoví kde jsme byli. Vlastně jsme ani ještě nebyli. Bylo to o nás bez nás. Nemáme na tom vůbec žádný podíl, přišli jsme k tomu prostě jen proto, že to Bůh chtěl. Co se dělo o Velkém pátku a pak o Velké noci pořádně ani nechápeme. Ale slavíme památku Kristovy oběti, chutnáme vlastními ústy, jak vypadá a voní Boží spása. Jsme ujišťováni, že dílo vysvobození platí nám i těm, kdo tu budou po nás. Pochopili jsme a přijali, uvěřili jsme, že Ježíš Kristus je jediný Pán a Spasitel. Že to je on, kdo láme okovy hříchu a smrti a věříme, že nás díky jeho milosti přeskočí Boží soud a naopak budeme přijati do slávy synů a dcer Božích. Ani o tom příliš mnoho nevíme, ale jdeme v důvěře po Boží cestě.

Amen